

**รายงาน
การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง
ในรอบปี 2568**

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

คำนำ

รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบปี 2568 ของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับนี้ ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้าง การประหยัด งบประมาณ แนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีเนื้อหาครบทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง 2) การวิเคราะห์ความเสี่ยง 3) การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัด 4) แนวทางการแก้ไขและปรับปรุง 5) บทสรุป กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบปี 2568 ให้ทราบถึงผลการบริหารทรัพยากรที่เหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการ วิเคราะห์ถึงความเสี่ยงในการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ให้ผู้บริหารทราบเพื่อการวางแผนด้านการงบประมาณและแผนงานต่อไป

ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ เป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารงานจัดซื้อจัดจ้างในปีต่อไป

จัดทำโดย ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง

26 กุมภาพันธ์ 2569

สารบัญ

	หน้า
รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบปี 2568	1-5
การวิเคราะห์ความเสี่ยง	5-6
การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค/ข้อจำกัด	6
แนวทางแก้ไขในการปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง	7-8
บทสรุป	8

รายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบปี 2568

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องดำเนินกระบวนงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 แล้ว ธนาคารยังดำเนินการตามระเบียบธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 32 ว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง พ.ศ. 2561 ที่ต้องยึดถือเป็นหลักและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในการจัดซื้อจัดจ้าง

อีกทั้ง ธนาคารดำเนินกระบวนงานซื้อจ้างผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ซึ่งฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในการดำเนินการเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้ธนาคารได้รับประโยชน์สูงสุด

1. รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง

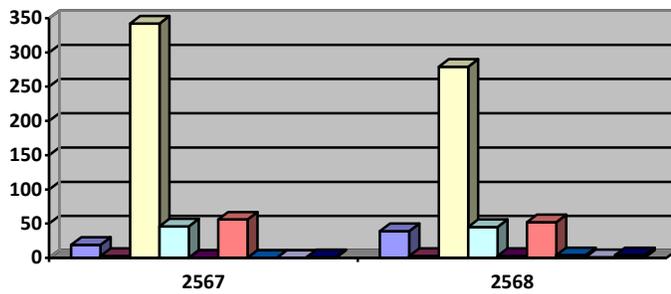
ธนาคารได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี 2568 เพื่อสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างในรอบปีที่ผ่านมา โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการซื้อจ้างประจำปี 2568 ในทุกวิธี ที่ดำเนินการโดยฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อวัดระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยใช้การประเมิน แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีอย่างเป็นระบบ โดยมีข้อมูลด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

รายงานการวิเคราะห์การจัดซื้อจัดจ้าง ฉบับนี้ประกอบด้วยผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้าง การประหยัดงบประมาณ แนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดหาพัสดุ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง
ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างปีงบประมาณ 2567 – 2568

วิธีจัดซื้อจัดจ้าง		ปีงบประมาณ 2567	ปีงบประมาณ 2568	2567-2568	
		จำนวนเรื่อง(ครั้ง)	จำนวนเรื่อง(ครั้ง)	จำนวนเรื่อง(ครั้ง)	คิดเป็นร้อยละ (%)
ตาม พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้าง 2560	วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป	19	39	20.00	4.28
	วิธีคัดเลือก	3	3	-	
	วิธีเฉพาะเจาะจง	342	279	63.00	13.49
ระเบียบธนาคาร ฉ.32	วิธีตกลงราคาการพาณิชย์โดยตรง	46	45	1.00	0.21
	วิธีสอบราคาการพาณิชย์โดยตรง	0	3	3.00	0.64
	วิธีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง	56	52	4.00	0.86
	วิธีกรณีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง	0	4	4.00	0.86
	ด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์(e-maket)		1	1.00	0.21
อื่นๆ	ไม่ใช้การพัสดุ	1	4	3.00	0.64
รวมทั้งสิ้น		467	430	37.00	7.92

- วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป
- วิธีคัดเลือก
- วิธีเฉพาะเจาะจง
- วิธีตกลงราคาการพาณิชย์โดยตรง
- วิธีสอบราคาการพาณิชย์โดยตรง
- วิธีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง
- วิธีกรณีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง
- ด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์(e-maket)
- ไม่ใช้การพัสดุ

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ได้มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างปีงบประมาณ 2568 ลดลงจากปีงบประมาณ 2567 รวมทั้งสิ้น 37 ครั้ง ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ 2567 คิดเป็นร้อยละ 7.92 โดยผลการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2568 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2568

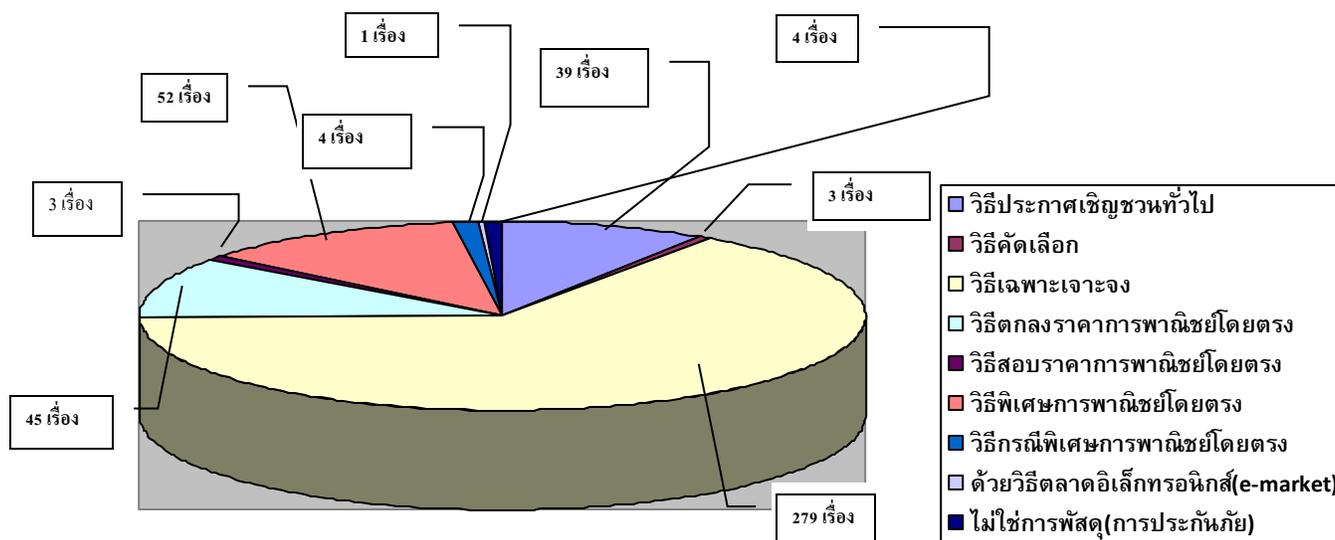
วิธีจัดซื้อจัดจ้าง		จำนวนเรื่อง	(บาท) จำนวนเงิน งบประมาณ	(บาท) จำนวนเงิน จัดซื้อจัดจ้าง
ตาม พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้าง 2560	วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป	39	147,479,000.00	133,695,218.90
	วิธีคัดเลือก	3	11,900,000.00	9,006,400.00
	วิธีเฉพาะเจาะจง	279	45,717,769.25	44,278,092.48
ระเบียบธนาคาร ฉ.32	วิธีตกลงราคาการพาณิชย์โดยตรง	45	5,403,376.20	5,217,513.10
	วิธีสอบราคาการพาณิชย์โดยตรง	3	10,370,000.00	10,167,600.00
	วิธีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง	52	157,125,257.96	151,193,104.52
	วิธีกรณีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง	4	2,620,892.76	2,620,892.76
	ด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์(e-maket)	1	678,000.00	558,604.20
	อื่นๆ	ไม่ใช้การพัสดุ	4	19,405,700.00
รวมทั้งสิ้น		430	400,699,996.17	375,743,402.91

ธนาคารมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น 430 เรื่อง งบประมาณที่ได้รับ จำนวน 400,699,996.17 บาท จำนวนเงินที่จัดซื้อจัดจ้างจริง จำนวน 375,743,402.91 บาท ธนาคารสามารถประหยัดงบประมาณได้ประมาณ 24.95 ล้านบาท

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนเรื่องการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ 2568

วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง										
เรื่อง	วิธีประกาศ เชิญชวน ทั่วไป	วิธี คัดเลือก	วิธี เฉพาะเจาะจง	วิธีตกลง ราคาการ พาณิชย์ โดยตรง	วิธีสอบ ราคาการ พาณิชย์ โดยตรง	วิธีพิเศษ การพาณิชย์ โดยตรง	วิธีกรณี พิเศษ การ พาณิชย์ โดยตรง	ด้วยวิธี ตลาด อิเล็กทรอนิกส์(e-maket)	ไม่ใช่การ พัสดุ (การ ประกันภัย)	
เรื่อง	430	39	3	279	45	3	52	4	1	4
ร้อยละ(%)	100	9.07	0.70	64.88	10.47	0.70	12.09	0.93	0.23	0.93

แผนภูมิแสดงร้อยละของจำนวนโครงการจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2568

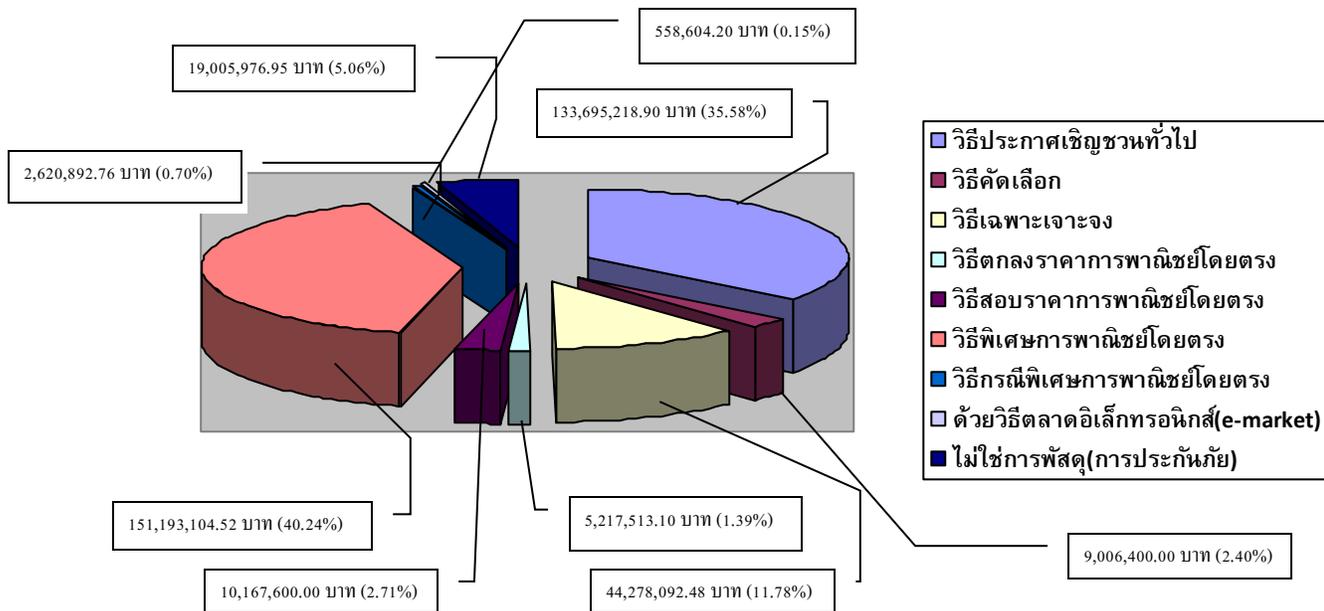

พิจารณาแยกตามจำนวนเรื่องตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า

วิธีการที่ใช้ในการดำเนินงานมากที่สุด คือ วิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 279 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 64.88 รองลงมา คือ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) จำนวน 52 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.09 วิธีตกลงราคา (การพาณิชย์โดยตรง) จำนวน 45 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.47 วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป จำนวน 39 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.07 วิธีกรณีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.93 ไม่ใช่การพัสดุ (การประกันภัย) จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.93 วิธีคัดเลือก จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.70 วิธีสอบราคา (การพาณิชย์โดยตรง) จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.70 วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.23 ตามลำดับ

วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง										
จำนวนเงินที่จัดซื้อจัดจ้าง	วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป	วิธีคัดเลือก	วิธีเฉพาะเจาะจง	วิธีตกลงราคา การพาณิชย์ โดยตรง	วิธีสอบราคา การพาณิชย์ โดยตรง	วิธีพิเศษ การพาณิชย์ โดยตรง	วิธีกรณีพิเศษ การพาณิชย์ โดยตรง	ด้วยวิธีตลาด อิเล็กทรอนิกส์ (e-market)	ไม่ใช้การพัสดุ (การประกันภัย)	
จำนวนเงิน(บาท)	375,743,402.91	133,695,218.90	9,006,400.00	44,278,092.48	5,217,513.10	10,167,600.00	151,193,104.52	2,620,892.76	558,604.20	19,005,976.95
ร้อยละ(%)	100	35.58	2.40	11.78	1.39	2.71	40.24	0.70	0.15	5.06

แผนภูมิแสดงร้อยละของจำนวนงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ 2568

พิจารณาแยกตามจำนวนงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างและจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมากที่สุด คือ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 151,193,104.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.24 รองลงมาคือ การจัดซื้อจัดจ้างวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป เป็นเงินจำนวน 133,695,218.90 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.58 วิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงินจำนวน 44,278,092.48 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.78 การดำเนินการที่ไม่ใช้การพัสดุ (ประกันภัย) เป็นเงินจำนวน 19,005,976.95 บาท คิดเป็น 5.06 วิธีสอบราคา (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 10,167,600.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.71 วิธีคัดเลือก เป็นเงินจำนวน 9,006,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.40 วิธีตกลงราคา (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 5,217,513.10 คิดเป็นร้อยละ 1.39 วิธีกรณีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 2,620,892.76 คิดเป็นร้อยละ 0.70 วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) เป็นเงินจำนวน 558,604.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.15 ตามลำดับ

วิธีจัดซื้อจัดจ้าง		จำนวน เรื่อง	(บาท) จำนวนเงิน งบประมาณ	(บาท) จำนวนเงิน จัดซื้อจัดจ้าง	(บาท) จำนวนเงิน จัดซื้อจัดจ้างถูกลง	ประหยัด งบประมาณคิด เป็นร้อยละ
ตาม พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้าง 2560	วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป	39	147,479,000.00	133,695,218.90	13,783,781.10	3.44
	วิธีคัดเลือก	3	11,900,000.00	9,006,400.00	2,893,600.00	0.72
	วิธีเฉพาะเจาะจง	279	45,717,769.25	44,278,092.48	1,439,676.77	0.36
ระเบียบธนาคาร ฉ.32	วิธีตกลงราคาการพาณิชย์โดยตรง	45	5,403,376.20	5,217,513.10	185,863.10	0.05
	วิธีสอบราคาการพาณิชย์โดยตรง	3	10,370,000.00	10,167,600.00	202,400.00	0.05
	วิธีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง	52	157,125,257.96	151,193,104.52	5,932,153.44	1.48
	วิธีกรณีพิเศษการพาณิชย์โดยตรง	4	2,620,892.76	2,620,892.76	-	-
	ด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์(e-market)	1	678,000.00	558,604.20	119,395.80	0.03
อื่นๆ	ไม่ใช้การพัสดุ	4	19,405,700.00	19,005,976.95	399,723.05	0.10
รวมทั้งสิ้น		430	400,699,996.17	375,743,402.91	24,956,593.26	6.23

พิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้างของงบประมาณที่ประหยัดได้ จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า งบประมาณที่ประหยัดได้จากการซื้อหรือจ้างโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปมากที่สุด เป็นเงินจำนวน 13,783,781.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.44 รองลงมาวิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 5,932,153.44 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.48 วิธีคัดเลือก เป็นเงินจำนวน 2,893,600.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.72 วิธีเฉพาะเจาะจง เป็นเงินจำนวน 1,439,676.77 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.36 การดำเนินการที่ไม่ใช้การพัสดุ (ประกันภัย) เป็นเงินจำนวน 399,723.05 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.10 วิธีสอบราคา (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 202,400.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.05 วิธีตกลงราคา (การพาณิชย์โดยตรง) เป็นเงินจำนวน 185,863.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.05 วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) เป็นเงินจำนวน 119,395.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.03 ตามลำดับ

จากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ 2568 ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และตามระเบียบธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 32 ว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้าง ที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง พ.ศ. 2561 สามารถประหยัดงบประมาณผ่านการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 24,956,593.26 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.23 ของจำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติในการจัดซื้อจัดจ้าง

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

จากการพิจารณาสถิติการจัดซื้อจัดจ้างปี 2568 สามารถระบุประเด็นความเสี่ยงและแนวทางจัดการได้ 3 มิติหลัก ดังนี้

2.1 ความเสี่ยงด้านการกระจุกตัวของวิธีการจัดซื้อ (Concentration Risk)

การใช้วิธี “เฉพาะเจาะจง” มีจำนวนสูงถึง 279 รายการ (คิดเป็น 65% ของจำนวนรายการทั้งหมด) แม้จะมีความรวดเร็ว แต่หากใช้มากเกินไปอาจนำไปสู่ความเสี่ยงด้านความโปร่งใส หรือการขาดการเปรียบเทียบราคาที่ต่ำที่สุดในตลาด

- **แนวทางจัดการ:** จัดทำราคากลางที่เป็นปัจจุบัน (Market Price) และสุ่มตรวจสอบที่มาของราคากลางในรายการที่มีการจัดซื้อซ้ำๆ

2.2 ความเสี่ยงด้านการบริหารโครงการมูลค่าสูง (High-Value Project Risk)

วิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) มีมูลค่ารวมสูงถึง 157.13 ล้านบาท จากจำนวนเพียง 52 รายการ (เฉลี่ยรายการละ 3.02 ล้านบาท) หากโครงการเหล่านี้เกิดความล่าช้าหรือผู้รับจ้างทิ้งงาน จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อตัวชี้วัด (KPI) และการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ขององค์กร

- **แนวทางจัดการ:** เพิ่มความเข้มงวดในการคัดกรองคุณสมบัติผู้เสนอราคา (Pre-qualification) และมีการติดตามความคืบหน้า (Progress Tracking) อย่างใกล้ชิดเป็นรายเดือน

2.3 ความเสี่ยงด้านการประมาณการงบประมาณ (Budgetary Estimation Risk)

มีส่วนต่างงบประมาณที่เหลือจากการจัดซื้อจริงถึง 24.96 ล้านบาท คิดเป็น 6.23% หากงบประมาณที่ตั้งไว้สูงกว่าความเป็นจริงมากเกินไป (Budget Overestimation) อาจส่งผลให้สูญเสียโอกาสในการนำงบประมาณส่วนนี้ไปพัฒนาโครงการอื่นในระหว่างปี

- **แนวทางจัดการ:** พัฒนาระบบฐานข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในอดีต (Historical Data) เพื่อนำมาใช้ในการตั้งงบประมาณในปีถัดไปให้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

3. การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค/ข้อจำกัด

3.1 ความกระจุกตัวของปริมาณงาน (Workload Concentration)

- **ปัญหา:** วิธี "เฉพาะเจาะจง" มีจำนวนสูงถึง 279 เรื่อง (คิดเป็น 65% ของจำนวนเรื่องทั้งหมด)
- **อุปสรรค:** ปริมาณรายการที่มากสร้างภาระงานเอกสาร (Paperwork) มหาศาลให้กับเจ้าหน้าที่พัสดุ แม้งบเงินต่อรายการอาจไม่สูง แต่ขั้นตอนการตรวจรับและการทำเบิกจ่ายที่ต้องดำเนินการเป็นรายชุดหรือรายเดือนอาจทำให้เกิดความล่าช้าหรือข้อผิดพลาดได้ง่าย

3.2 ความเสี่ยงด้านความโปร่งใสและการแข่งขันราคา

- **ปัญหา:** การจัดซื้อจัดจ้างด้วย "วิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง)" มีมูลค่าสูงที่สุดคือ 157.13 ล้านบาท (ประมาณ 40% ของงบประมาณรวม) ในขณะที่วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปมีมูลค่าน้อยกว่า
- **ข้อจำกัด:** การใช้วิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) หรือวิธีเฉพาะเจาะจงบ่อยครั้ง อาจถูกเพ่งเล็งเรื่องการจำกัดการแข่งขัน (Lack of Competition) และอาจไม่ได้ราคาที่เหมาะสมที่สุดในตลาดเมื่อเทียบกับการเปิดประมูลทั่วไป แต่เนื่องจากลักษณะของงานหรือโครงการที่ต้องใช้วิธีเฉพาะเจาะจงส่วนใหญ่ จะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของธนาคารที่มีข้อจำกัดหลายประการส่งผลให้ไม่อาจดำเนินการให้เกิดการแข่งขันเป็นการทั่วไปได้ เมื่อกำหนดถึงประโยชน์สูงสุดของธนาคารแล้วหน่วยงานจึงดำเนินการโดยวิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง) หรือวิธีเฉพาะเจาะจง

3.3 ความแม่นยำในการประมาณการงบประมาณ (Budgeting Accuracy)

- **ปัญหา:** มีส่วนต่างระหว่างงบประมาณและราคาที่ซื้อจริงสูงถึง 24.96 ล้านบาท
- **ข้อจำกัด:** หากมองในแง่บวกคือประหยัดงบประมาณได้มาก แต่ในเชิงบริหารงบประมาณ อาจสะท้อนว่าการตั้งงบประมาณไว้สูงเกินไป (Over-budgeting) ทำให้เสียโอกาสในการนำส่วนเกินนี้ไปจัดสรรให้โครงการอื่นตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ

3.4 ความหลากหลายและซับซ้อนของกฎหมายและระเบียบที่ใช้ (Regulatory Complexity)

- **ปัญหา:** มีการใช้ระเบียบซ้อนกัน 2 ชุด คือ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยจัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ. 2560 และระเบียบธนาคาร ฉบับที่ 32

- **อุปสรรค:** เจ้าหน้าที่ต้องมีความเชี่ยวชาญในระเบียบที่แตกต่างกัน การอ้างอิงข้อกำหนดในการทำรายงานจัดซื้อจัดจ้างอาจเกิดความสับสน ซึ่งต้องมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ลดภาระงานเอกสารและเพิ่มประสิทธิภาพ (Operational Efficiency)

- **การจัดทำสัญญาโครงการ (Blanket Contract):** สำหรับรายการใน "วิธีเฉพาะเจาะจง" ที่มีจำนวนถึง 279 เรื่อง หากเป็นพัสดุประเภทเดียวกันที่ต้องใช้บ่อย (เช่น วัสดุสำนักงาน, วัสดุคอมพิวเตอร์) ควรเปลี่ยนมาทำสัญญาจัดซื้อรวมเป็นรายปีแทนการแยกซื้อรายครั้ง เพื่อลดจำนวนเรื่องและภาระงานตรวจรับ
- **ระบบ Digital Procurement:** นำระบบจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เต็มรูปแบบ เพื่อลดขั้นตอนการเดินเอกสารในกลุ่มวิธีเฉพาะเจาะจงที่มีปริมาณมาก

2. การบริหารจัดการงบประมาณ (Budget Management)

- **ปรับปรุงฐานข้อมูลราคากลาง (Market Price Update):** จากส่วนต่างงบประมาณที่เหลือกว่า 26 ล้านบาท ควรมีการสืบราคาตลาดให้เป็นปัจจุบัน (Real-time Market Price) ก่อนตั้งงบประมาณปีถัดไป เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสะท้อนความเป็นจริงมากที่สุด
- **Re-allocation Plan:** กำหนดแผนสำรองสำหรับงบประมาณที่เหลือจากการจัดซื้อ (Savings) เพื่อนำไปใช้ในโครงการที่จำเป็นอื่นๆ ได้ทันที ไม่ต้องรอให้สิ้นปีงบประมาณ

3. การเพิ่มความโปร่งใสและลดความเสี่ยง (Transparency & Compliance)

- **Strategic Sourcing:** ในกลุ่ม "วิธีพิเศษ (การพาณิชย์โดยตรง)" ที่มีมูลค่าสูง ควรมีการจัดทำรายงานเหตุผลความจำเป็นที่ชัดเจน และหากเป็นไปได้ควรพยายามปรับเปลี่ยนบางรายการมาใช้ "วิธีคัดเลือก" หรือ "วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป" เพื่อเพิ่มคู่แข่งในตลาด
- **Audit Trail:** จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure - SOP) ที่รวมกฎระเบียบทั้ง พ.ร.บ. 2560 กฎกระทรวง และระเบียบธนาคาร ฉบับที่ 32 ไว้ในเล่มเดียวกัน เพื่อลดความสับสนของเจ้าหน้าที่และรองรับการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกและภายใน

4. แนวทางแก้ไขในการปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือแนวทางในการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ

2569

4.1 จัดทำสื่อความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 รวมถึงระเบียบธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 32 ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง พ.ศ. 2561 รวมถึงกฎกระทรวงและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจและเผยแพร่ในธนาคาร เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ที่รวมกฎระเบียบทั้ง พ.ร.บ. 2560 กฎกระทรวง และระเบียบธนาคาร ฉบับที่ 32 ไว้ในเล่มเดียวกัน เพื่อลดความสับสนของเจ้าหน้าที่และรองรับการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกและภายใน

4.2 สนับสนุนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่พัสดุ และส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้เข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบ

ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามหลักมาตรฐานวิชาชีพ และเสริมสร้างทักษะที่จะใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพิ่มแรงจูงใจและเป้าหมายการทำงานให้ทีม สร้างขวัญกำลังใจในการผ่านการอบรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตรมาตรฐานวิชาชีพด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Certificate in Public Procurement : e-CPP) ให้มีสิทธิการได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตำแหน่งด้านพัสดุ ตามนัยมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 รวมทั้งแผนเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพมาตรฐานวิชาชีพด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

4.3 ผู้รับผิดชอบในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ควรกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้าง โดยเงื่อนไขในการจัดซื้อจัดจ้างเกิดประโยชน์สูงสุดที่หน่วยงานของธนาคารจะได้รับ สอดคล้องงบประมาณและความต้องการของผู้ใช้ ไม่ขัดกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง ความหมายชัดเจนไม่กำกวม ศัพท์เทคนิค หรือศัพท์เฉพาะให้อธิบายความให้ชัดเจน มีความยืดหยุ่น

4.4 ส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในองค์กรจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง สำหรับบุคลากรในทุกๆ ฝ่ายงาน ไม่เพียงเฉพาะเจ้าหน้าที่พัสดุเท่านั้น เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการจัดซื้อจัดจ้าง มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ ประชุมหารือและรับฟังปัญหาซึ่งกันและกัน รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจวิธีการ แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องแก่เจ้าหน้าที่

4.5 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ต้องศึกษาความรู้จากหนังสือเวียนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กรมบัญชีกลางได้จัดทำขึ้น เพื่อทำความเข้าใจในหลักการ แนวคิดและแนวทางขั้นตอนและกระบวนการที่ต้องทำตามแนวทางที่กำหนด เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปตามหนังสือเวียนที่กรมบัญชีกลางได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

4.6 เสริมสร้างจิตสำนึกและตระหนักในหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก รวมถึงปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพพัสดุ

5. บทสรุป

การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ในปีงบประมาณ 2568 ธนาคารดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ระเบียบธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 32 ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับหลักการที่เกี่ยวข้อง ความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และมีการแข่งขันที่เป็นธรรม